

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Felére	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A debreczeni ügyvédi kamara.

Törvény és gyakorlat szerint a fontosabb jog-reformokat célzó javaslatot az igazságügyminiszter tartoznék az ügyvédi kamarának előleges véleménynyilvánítás céljából megküldeni. Szilágyi Dezső azonban, a ki az 1886-iki közigazgatási törvényjavaslat hirhede 54 §-ával szemben a bírói függetlenség védelmében az ügyvédi karral egy alapon állott, mióta miniszter, az ügyvédi kart nem szívesen ismeri el a magyar jogszolgáltatás, sőt az egész magyar közélet egyik legkiválóbb tényezőjének. A sommás eljárás felelősségi részének egyoldalú reformjáról szóló Plósz-féle első törvényjavaslat tárgyában az ügyvédi kamarák részéről hozzá intézett elítélő felirataiból arról győződhetett volna meg, hogy mily alapos megfontolás és józan gyakorlati megítélés alá veszi az ügyvédi kar az igazságügyi javaslatokat, ő azonban inkább zokon vette a feliratok skeptikus hangját s nem tudta megbocsátani, hogy az ügyvédi kamarák egyhangú bírálata előtt kénytelen volt meghajolni s hogy a kedvence által készített javaslatot úgy, a mint volt, vissza kellett dobni oda, ahonnan került, a teoriák szürke ködébe.

Ez a nehezítés lehet annak a méltatlan eljárásnak az oka, hogy mikor a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot a debreczeni ügyvédi kamara hivatalosan le-

kérte, az igazságügyminiszter ur e felterjesztést még csak válasza sem érdemelt, nemhogy a törvényjavaslatot a kamarának illetékes megbírálás végett leküldötte volna. Az alább olvasható feliratban a debreczeni ügyvédi kamara teljes joggal emel panaszt az egészen szokatlan mellőzés miatt s csak helyeselni lehet, hogy az eljárást tudomására hozza a javaslatot éppen most tárgyaló képviselőháznak is. A mi pedig magát azt a tényt illeti, hogy a debreczeni ügyvédi kamara, a miniszteri semmibe vevést épp oly semmibe véve, élt törvényadta jogával s a törvényjavaslatot erős kritika alá vette, s bírálatát megfelelő alakban kifejezte: azzal szemben csak büszkeséggel constatalhatjuk, hogy a budapesti kivéve, egyedül a debreczeni ügyvédi kamarában volt meg a kellő kötelességérzet.

Ösmeretes álláspontunkból kifolyólag mi a felirattal nem érthetünk mindenben egyet. A ki azonban a szöveget figyelmesen elolvassa, első pillanatra láthatja, hogy ügyvédi kamaránk a törvényjavaslatot egyáltalán nem valami optimista szempontból tekinti. A ki a kamarai állandó bizottság üléséről hozott részletes tudósításainkat olvasta, vis-za fog emlékezni arra az éles kritikára, melyben ott a javaslatnak a bírói függetlenséget érintő intézkedéseit nemcsak az előadó, de ügyvédi karunk igen kiváló tagjai is részestették. Az előadó több nézetével kisebb-ségben maradt, de a bírói függetlenséghez való féltékeny ragaszkodás a feliratban azért teljes mértékben kifejezésre talál.

A mit a felirat abban az irányban hangsúlyoz, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat egyáltalán nem felel meg annak a várakozásnak, melylyel a magyar jogászvilág a mai igazságügyminiszter ígéreteinek teljesítését leste, egyuttal éles elítélését foglalja magában annak a rendszertelen ide is egy foltot oda is egy foltot ragasztó munkának, mely fölött ügyvédi kamaránk már a Plósz-féle javaslat tárgyában fölterjesztett véleményében is határozottan kárhóztató ítéletet mondott.

A bírói függetlenséget a törvényjavaslat legsúlyosabban a vizsgáló bírói intézményre vonatkozó intézkedéseiben veszélyezteti. Örömmel constataljuk, hogy e tekintetben nem volt a debreczeni ügyvédi kamarában véleménykülönbség s a mit e részben a bírói függetlenség s az egyéni szabadság, vagyon és becsület védelmében a fölirat nyílt kárhóztatással kifejez, az az állandó bizottság és közgyűlés egyhangú megállapodása. Súlyos szerencsétlenség volna, ha a magyar törvényhozás a büntető igazszolgáltatásnak ezen minden pártok fölött álló kérdésében is pártszempontok által engedné magát befolyásoltatni s a javaslat rendelkezéseit törvényerőre engedné emeltetni. A veszélyt pedig másképp nincs mód elhárítani, mint a mi ügyvédi kamaránk által javasolt módosítás elfogadásával.

Bármiképpen legyen is, és bármiképpen ítéltesék is meg illetékes helyen az alább olvasható fölirat: annyi kétségtelen, hogy

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól. —

XLIII.

Páncsova.

Nagyon jól emlékezem vissza azon időre, mikor kis gyermekkoromban az apám, ha nem úgy viseltem magam, mint ő kívánta, vagy valamelyik apró testvéremmel összepereltem, azzal fenyegetett: »megállj, mert Páncsovára küldelek«. Akkor még nem is álmodtam arról, hogy én ezt a Páncsovát valaha megláthassam, még kevésbé arról, hogy én ezen város ellen, mint vörössapkás honvéd fegyverrel menjek, s annak lakóit ölnöm kelljen.

Ezen Páncsováról beszélgettünk a minapiban egy régi bajtársammal, s felhozódott az 1848-ik év december havának legvégén abban az irgalmatlan hideg időben történt páncsovai ütközet is.

Nézetünk eltérő volt, a mennyiben ő a páncsovai ütközet sikertelenségét a ráczok tul-

nyomó számának tulajdonitá (nem vörössapkás volt), én pedig kimondám és állítam, hogy a vezénylet hibás vezetése volt oka, hogy a magyar hadsereg Páncsova alól visszahúzódott.

Benne voltam az ostromra vitt seregben magam is és nagyon élenken emlékezem vissza, — habár az nagyon régen történt [is, — az ott történetekre s azokból okulva merem állításomat határozottan kimondani.

Leírom, hogy és miként történt Páncsova ostroma a mondott időben.

Nagy-Becskek felől indult az ostromló magyar had egy része Kiss Ernő vezetése és Verseczről a másik Damjanics vezetése alatt.

Kiss Ernő volt a parancsnok, tehát nekie kellett a támadási tervet kidolgozni és végrehajtani.

A mindkét helyről megérkezett magyar had Páncsova alá érve, tömegekbe állított, az ágyuk előre rendeltettek s azokkal addig tüzeltek, míg csaknem egész készletök elfogyott a nélkül, hogy a gyalogság legkisebbet is tett volna, mert annak legnagyobb része csak állott s távolról nézte, hogy mi történik.

Az ellenség pedig, mely számban jóval

felülmulta a magyar sereget, látta, hogy a honvédség csak várakozó állásban van tartva, neki bátorodott, vérszemet kapott s egész erejét összeszedve tömegesen kezdett embereivel, ágyúival a városból és város alól mindinkább-inkább hatalmasan előre nyomulni.

Ekkor már bizony nem lehetett hánykolódni és nem lehetett visszaszerezni az ellövöldözött agyutölteket, belátta maga a vezénylő parancsnok s visszahúzódást parancsolt.

Ha Damjanics a vezér, jaj lett volna Páncsovának, ő egyenesen fiait bocsátja az ellenségnek s ha eltudta azokkal páholni őket Alibunárnál, eltudta szalasztani Járkovácznál, biztosan kiüzi innen is, és nem olyan disztelen állapotban érkezünk meg Zichifalvára.

Hogy állításom nem minden ok nélküli, legyen elég annak erősítésére azon megtörtént eset, hogy a vörössapkások Zichifalván a Kiss Ernő parancsát midőn hallották, elkezdettek zugni, hangoztatván, hogy többé vele csatába menni nem fognak, és még egyebet is emlegettek, mert szégyelltek, hogy Páncsova alól tétlenül kellett visszajönnök, mi soha meg nem történt velök.

a debreczeni ügyvédi kamara ezen actiójával érdemet szerzett magának a magyar igazságszolgáltatás reformjának nagy és nehéz munkájában. Arra nézve, hogy mostani föllépését a magasabb kötelesegtudás komoly munkálkodása állandóan követni fogja: van elég garantiánk.

Marcellus.

Országgyűlés. A képviselőház ülése április 22-én. A képviselőház tegnap ülésein folytatták a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását s a 3-ik szakasztól a 9-ikig haladtak a részletes tárgyalásban. Az ellenzék részéről Polónyi Géza, Kemény Pál, Horánszky Nándor és Veszter Imre nyújtottak be módosításokat. — A törvényjavaslat 5-ik §-ának letárgyalása után a ház az interpellációk meghallgatására tért át. Első interpelláló báró Kaas Ivor volt, — a ki újból felhívta a kormány figyelmét az evangélikus egyházban folyó panszlávuizmekre. Ezen általános helyesléssel kísért felszólalás után Komjáthy Béla intézett interpellációt a belügyminiszterhez a Csongrádmegyében uralkodó botrányos közállapotokra nézve. Gróf Szapáry Gyula fontartván magának, hogy a kormány által felhozott részletekre bővebb információk beszerzése után visszatér, általánosságban rögtön nyilatkozni kíván; egyetért előtte szólóval abban, hogy Csongrádmegye területén valóban szegényteljes s fűrhetlen állapotok vannak s a főispánt már utasította, hogy hivatalból mindent elkövessen a létező visszaélések felderítésére és megtorlására. Ez a miniszter szerint ezen ügyek elintézésének módja, tömeges küldöttségekkel és fáklyásmenetekkel azokat előbbre vinni nem lehet.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök után Komjáthy Béla kijelenté, hogy habár a miniszterelnök válaszában nem tartja az interpellációra vonatkozó érdemleges feleletnek, de mindazt, a mit a miniszterelnök az ügyre vonatkozólag mondott, örömmel hallotta és elismeréssel veszi tudomásul.

Ere személyes kérdésben szót kért Horváth Gyula, és a miniszterelnök azon kifejezését, hogy »ezeket nem lehet fáklyásmenetekkel elintézni« — ő reá vonatkozottnak állítván, előadta a Szentesen közelebb lefolyt fáklyásmenet történetét, kiemelve, hogy annak semmi köze sincs a szóban forgó ügyhöz.

A miniszterelnök rövid megjegyzése után

Es még nagyobb bizonyosságául állítasomnak, mi történt ekkor? Az, hogy Kiss Ernő Debreczenbe jött a hadügyi miniszteriumhoz egynehány nap mulva, tehát a parancsnokságtól felmentetett.

Még azt akarom elmondani, hogy ezen pancsovai sikertelen, mondhatnám megszegyentítő megsejtaltatásunk temérdek sok emberünkbe került. Mert oly kemény hideg volt, hogy az odamenet és visszajövet alatt több emberünk megfagyott, még többnek vagy keze, vagy lába, úgy hogy akármerre nézett az ember, csak bénákat lehetett látni.

De hát nem is volt esuda. Hiszen különösen a vörössapkasok oly szegényesen voltak ellátva ruházattal, hogy Isten csodájának lehetett mondani, hogy mindnyája kővé nem fagyott 1848 végén és 1849 elején, a mikor éjjel-nappal minduntalan a hó tetején kellett kint tanyáznok.

Es a vörössapkasok ezen ruhátlanúsága még Budavára bevételénél is meg volt. Mostoha gyermekei voltunk vagy a kormánynak, vagy a fővezérnek, vagy mind a kettőnek.

Egy esetet mondok el, a mi azt nagyon is igazolja. Midőn Buda alatt táboroztunk, az

a miniszterelnök válaszában az egész ház helyeslően vette tudomásul.

Ezután Törs Kálmán indokolta interpellációját Szentesen törvényhatósági joggal felruházott szabad kir. várossá tétele ügyében.

Polónyi Géza a »honvéd törzstiszteknek a közös hadseregbe s a cs. és kir. közös hadseregbeli tiszteknek a m. kir. honvédségbe való tömeges áthelyezése« miatt; Pázmándy Dénes »a közös hadügyminiszterium kebelében történt kinevezések« tárgyában interpellált.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Irányi Dániel elnöke alatt kedden délután 6 órakor értekezletet tartott, a melynek tárgyát a végrehajtó bizottság megalakítása képezte. A párttagok szép számmal jelentek meg s Irányi Dániel elnök mindenekelőtt felvetette a kérdést, hogy hány tagot kíván az értekezlet a bizottságba beválasztani. Erre élénk eszmecsere fejlődött ki, melyben az elnökön kívül résztvettek: Lukáts Gyula, Helfy Ignác, Polónyi Géza és Boda Vilmos és abban történt megállapodás, hogy a végrehajtó bizottság 18 tagból alakítsák meg. A választás titkos szavazás útján megtörténvén, elnök kihirdette az eredményt, mely szerint megválasztottak a következő párttagok: Irányi Dániel, Madarász József, Polónyi Géza, Pázmándy Dénes, Meszlényi Lajos, Herman Ottó, Eötvös Károly, Thaly Kálmán, Horváth Ádám, Lukáts Gyula, Just Gyula, Helfy Ignác, Papp Elek, Károlyi Gábor gróf, Kun Miklós, Kiss Albert, Zoltán János, Genesy Albert.

A Muraköz visszacsatolása. Horvátországban a Muraköz ügye miatt egy idő óta valóságos sajtóháború fejlődött ki. A zágrábi káptalan hivatalos lapja után mindent elkövet, hogy az ő Felsege által már 1875-ben kimondott s a vármegye gyűlésen számos hazafias pap által újabban szorgalmazott visszacsatolás végre ne hajtsák. A kormányhoz menesztett küldöttségben is számos pap vett részt, a kik ellen most a zágrábi káptalan hivatalos fegyelmi eljárást indított. A muraközi papság zömét Steyer és horvát érzelmi lelkiatyák képezik s ezek a kisebbségben levő magyarokkal szemben mindent elkövetnek, hogy a hazafias szellemet bennük elnyomják; ellenkező esetben előmenetelre nem számíthatnak. A muraközi intelligencia még hallgat, de tekintve rendületlen magyar érzelmét, az ellenmozgalmat bizonyára meg fogja indítani. A horvát agitátorok a papokkal könnyebben bírtak, mint a lakossággal; ma már Muraközben alig van két káplán, a ki hiba nélkül beszél magyarul; néhai Mihajlovics bíbornok sem volt képes megakadályozni, hogy a muraközi magyar lelkészeket ne üldözzék. Számos okból égetően szükséges a Muraköz

őreg Szentgyörgyi bátyánk felment Debreczenből Pestre, hogy az ő vörössapkas fiát, Ferdit meglátogassa.

Kereste egész álló nap a fiát, de nem találta. Egyszer aztán egy honvéd főtisztal találkozva, azt kérte meg, hogy igazítaná utba.

Elmondotta neki, hogy már egész nap keresi fiát, de nem tud ráakadni, — bejárta az egész tábornak s még sem leli.

A főtiszt kérdezte, hol szolgál a fia, gyalogságnál, huszároknál, vagy tüzérekénél, — és midőn az őreg azt mondá, hogy a gyalogságnál, még pedig a vörössapkasoknál: elmosolyította magát a főtiszt és így szólott Szentgyörgyi bátyánkhoz: »Őreg barátom, menjen Budára a táborba, és ne azt kérdezzé, hol vannak a vörössapkasok, hanem azt, hogy merre vannak a legrongyosabb honvédek? a gyerek is rávezeti.«

Es úgy lett, — ez uton találta fel Szentgyörgyi bátyánk az ő Ferdit a vörössapkas, — ezek voltak a legrongyosabb honvédek, de a piros szalag ott tündöklött a mellükön.

Kapros Gábor.

visszacsatolása. Nálunk közzájón forog, hogy e kérdésben a legmagassabb intéző körök előtt sajtósági fölfogás uralkodik. Azt hangsúlyozzák, hogy a Muraköz képezi Horvátország és Magyarország között a közjogi kapcsolatot s ezért nem lehet holgyatni.

BELFÖLD.

A horvát földtehermentesítési pótletk. A magyar és horvát-szlavon országos bizottság kedden d. e. 11 órakor tartott ülésében a földtehermentesítési pótletkötől eredő megtakarítások hovaforditása fölött tanácskozott és úgy az összegre, mint az elvre nézve teljesen megegyezésre jutott. A bizottság ma tartja utolsó ülését.

Határvámvonal megszüntetés. A m. kir. pénzügyminiszter közhírré teszi, hogy Magyarország erdélyi részének Románia felé fekvő határszéli megyéiben régi idők óta fogva fennálló belső vámörvonal ez évi december hó 31-én megszüntetik.

Háborus jelek. Pár nappal ezelőtt titkos miniszteri rendeletet kaptak a magyar államvasutak igazgatóságai, hogy azokat az alkalmazottakat, akik eddig nem voltak kötelesek esküt tenni, valamint azokat is, akik rendes hivatalos esküt tettek, esketessék fel, hogy a mozgósításra vonatkozó rendeleteket, valamint az előkészületeket titokban tartják. — Együttal megemlítjük, hogy a közhadügyminiszter sürgősen utasította a hadparancsnokságot, hogy szorgalmazza a vajdahunyadlátszegi út jó karba helyezését. Ennek az utnak igen nagy hadászati fontossága van az esetleges orosz háborúban.

A budapesti térparancsnokságnál személy-változás áll küszöbön. Gabriányi József altábornagy, negyven évi szolgálat után nyugalomba vonul. Helyére a Temesvárotól álmásozó Zaitsek vezérőrnagyot emlegetik.

Országos regáleértekezlet. A kártérítési igényekkel elutasított volt regáletulajdonosok által czélba vett országos regáleértekezletet, tekintettel az időt igénylő előmunkálatokra, nem e hó 26-án, hanem május hó 3-án délelőtt 9 órakor tartják meg a fővárosban, a kereskedelmi csarnok helyiségében.

KÜLFÖLD.

Az orosz-lengyelek sorsa. Az orosz hivatalos lap császári ukázt közöl, mely a lengyel eredetű orosz alattvalóknak megtilja, hogy ingatlanokat a nyugoti kilencz kormányzóságban élethossziglan szerezzenek, vagy birtokba vegyenek. Eme tilalom alul csak a városok képeznek kivételt eme kormányzóságokban.

Az orosz hadsereg ismétlő puskaí. Steyerbe katonai kísérettel egy orosz generális érkezett, hogy megkösse az odaváló fegyvergyárral az oroszország részére szállítandó fegyverekre vonatkozó szerződést. Az orosz katonákat a polgármester és a gyár igazgatósága fogadta a pályaudvaron. A szerződés tárgya tudvalevőleg egy millió ismétlő fegyvernek Oroszország részére való szállítása volt s e nagy megrendelés következtében már nagymérvű építkezésekhez is fogtak a Steyer melletti Leppen környékén.

Öngyilkos konzul. Columbia köztársaság párisi konzula öngyilkossá lett.

A vatikáni költségvetés. Mint Rómából sürgőnyzik, a pápa a vatikáni költségvetését összeállító három bíbornokból álló bizottságnak meghagyta, hogy a költségvetésben megtakarításokat eszközöljön. E takarékosságnak valószínűleg az az oka, hogy a pétérfilerek gyéren kezdenek befolyani a szentesse kasszájába!

A király kérése a pápához. Egy római hír szerint az uralkodó megkérte a pápát, hogy tüntesse ki a kardinális méltósággal Groucha érseket, noha nem egészen egy esztendeje áll a bécsi érsekség élén. A szent atya szívesen teljesítette ő felsége kérését s már értesítette is a külügyminiszteriumot, valamint magát az érseket is, hogy a májusi konzisztóriumban megtörténik a kinevezés.

Lázongó angol katonák. A harmadik gránátos zászlóalj első századának Chelseában állomásozó legénysége megtagadta az engedelmességet, mikor megadták a jelt, hogy tábori gyakorlatra sorakozzanak. A legénységet állítólag az keserítette el, hogy túlságosan megvannak terhelve és túlságosan szigorú a szolgálat.

Beteg fejedelemlé. A montenegrói fejedelem neje már hosszabb idő óta betegkedik. Mint Cetinijéből jelentik, a beteg uralkodónak férjével és Leuchtenberg hercegnével Cattaróba utazott, honnan egészségének helyreállítása végett külön gőzösön Cannesbe és aztán Párisba megy.

A birói és ügyészi szervezetről szóló törvényjavaslat.

(A debreczeni ügyvédi kamara felirata az igazságügy-miniszterhez a birói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat ügyében.)

Nagyméltóságú magy. királyi Igazságügy-miniszter Ur!

A birói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat tervezett intézkedései kamaránknál élénk érdeklődést ébresztettek fel, s ez okból a törvényjavaslat tanulmány tárgyává tétele céljából néhány példánynak leküldése végett Nagyméltóságodhoz kérelemmel is járultunk.

Noha e törvényjavaslat ennek dacára részünkre meg nem küldetett, mindazonáltal cél szerűnek találtuk, hogy ügyvédi kamaránk az ügyvédi rendtartásról szóló törvény 19 §-ának első bekezdésében és 21-ik szakaszának 7. pontjában az ügyvédi kamarák részére biztosított jogokkal élve, a képviselőházban nem sokára tárgyalás alá kerülő fontos törvényjavaslat irányában véleményét Nagyméltóságodhoz és a képviselőházhoz intézendő felterjesztéseiben kifejezésre juttassa.

Ezen álláspontból kifolyólag kamaránk beható tárgyalás alá vette a törvényjavaslat alapelveit egy általánosságban, mint részletes intézkedéseiben, s noha végeredményben azon megállapodásra jutott, hogy a törvényjavaslatot a benne foglalt egészséges reform-gondolatok és számos gyakorlati szempontokból kiválóan hasznos ujtásai miatt örömmel kell üdvözölnünk: kamaránk mégis teljesen egyetért a magyar jogászvilág ama kitünőségeivel, s ezek között Nagyméltóságoddal, a kik e törvényjavaslatot koránt sem tekinthetik ama rég óhajtott szerkesztésnek, a melytől birói szervezetünknek, mint az általános jogreform legfőbb előfeltételének végleges megállapítását várják.

Ha azonban a mai körülmények között ezen általános és végleges reformnak csak lassu előkészítése lehetséges, s ha a királyi ítélőtáblák decentralizációjának — azon remélhetőleg nem túlságosan hosszú idő alatt is, míg a polgári és bünyvadi eljárásnak megígert s a szóbeliség és közvetlenség szerinti reformja bekövetkezik — gyakorlati hasznát akarjuk venni a jogszolgáltatás javításának szempontjából is, csak helyeselnünk lehet a javaslat mindazon intézkedéseit, a melyek a fokozatos felügyelet lehetővé tétele által az első folyamodású bíróságok ügyvitelének hatályos ellenőrzését létesítik.

Ezen felfogásból kiindulva kamaránk elfogadta a törvényjavaslat 13 §-ának a rendbüntetésre vonatkozó intézkedését is, miután azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy ezen intézkedés a felső bíróságok kezében soha sem fog az alsóbb bíróságok függetlenségének sérelmére alkalmazni. A birói függetlenség sérelmének azonban kamaránk még csak látszatát is messze el akarván kerülni, a harmadik §-ban ama rendelkezést, hogy a felügyeleti hatóságok, mint az igazságügy-miniszterium közvegei járnak el, a képviselőház igazságügyi bizottságának módosításához képest törleendőnek s a felügyeletet az igazságügy-miniszteriumnak csupán vezetése, ellenőrzése alatt és utasítása szerint gyakorlandónak javasolja.

A birói képesítés emelésére vonatkozó törekvését a törvényjavaslatnak ugyan örömmel constatáljuk, másfelől azonban élénk sajnálatunkat fejezzük ki a fölött, hogy a törvényjavaslat a birói és ügyvédi képesítés rég óhajtott egyesítését mellőzve, a külön gyakorlati birói vizsga-rendszerét tartotta fenn. Biráinak tekintélye, az általa kiszolgáltattott souverain hatalma, a jogkereső közönség érdeke egyformán megköveteli, hogy a feleket képviselő ügyvéd s a felek ügyében ítélő bíró képessége között lehetőleg minden különbség megszűnjék s az alaki képesség különbségének ok nélküli fentartása végrevalahára mellőztessék. — A 2-dik fejezetet ezen szempontból módosítandónak tartjuk, valamint bírának gyakorlati képességének szempontjából mellőzteni kívánjuk a 22-dik §. 3-dik pontját, mely szerint jogtanárok is kinevezhetők lennének a gyakorlati pályán való működés előfeltétele nélkül, továbbá a 4-dik pontnak azon intézkedését, mely szerint az igazságügy-miniszterium hivatalnokai is kinevezhetők volnának, még ha gyakorlati birói, ügyvédi vagy ügyészi működést nem tudnának is kimutatni. Az első folyamodású bíróságok színvonalának emelésére célzó intézkedések között örömmel fejezzük ki a felett, hogy az előléptetésre érdemesek eddigi alkalmazásukban az előléptetések dacára is meghagyhatók lesznek, azonban kifejezést kívánunk adni ama reményünknek, hogy az ily módon való előléptetés csak a valóban érdemeseket fogja érni.

Az egyes birói rendszernek a birói noviciatusnak a 34—37 §§-okban foglalt szervezése által bekövetkező reformját fölülte üdvösnök tartjuk. A járásbíróságok jogszolgáltatásának minél hathatósabb javítása szempontjából azonban nem tartjuk feleslegesnek azok területének célszerűbb beosztását s illetőleg a kisebb forgalmu járásbíróságok megszüntetése árán a nagyobb forgalmuak mellett újabb szervezésének kívánatos voltát hangsúlyozni.

Általában pedig úgy vagyunk meggyőződve, hogy első folyamodású bíróságaink javításának kérdése elválaszthatlanul össze van kötve az azoknál alkalmazott bírák javadalmazásának számbavehető emelésével, közelebből pedig a nagyobb központokon és a kisebb igényekkel járó vidéki helyeken működő bírák fizetése közötti fokozatosság behozatalával.

A bírák és albiráknak a curiához tanácsjegyzőikül való behívását, mint az illetők magasabb gyakorlati kiképzésének egyik hathatós eszközét szintén helyesléssel fogadjuk, a meny nyiban azonban az ily berendelések következményei a bírák áthelyezhetetlenségének alapelveit bizonyos mértékben alterálják: az 55-ik §-hoz azon módosítást javasoljuk, hogy az illető bírák és albirák tanácsjegyzői működésük letelte után lehetőleg előbbi székhelyükre helyeztessenek vissza.

Az országos összlétszám és rangsor megállapítását a törvényjavaslat legsikerültebb intézkedései közé sorozzuk, melyektől bírának helyzetének állandó biztosítását és fokozatos emelkedését reméljük s az által általában az egész magyar jogszolgáltatás magas fokú fejlődését várjuk.

A jogszolgáltatás ily általános fejlesztésére vezető tényezőként üdvözöljük az új kir. táblák kebelében alakítandó elnöki tanácsokra és állandó bizottságokra vonatkozó kiválóan becses reformokat.

A törvényjavaslat célszerű rendelkezéseinek összhangját azonban sajnosan zavarja meg a vizsgáló-birói intézménynek a 33-dik

§-ban foglalt fel reformja. Gyakorlati nehézségek s főképen a birói létszám csekélyisége miatt sajnálkozással bár megnyugodni vagyunk kénytelenek ugyan a törvényjavaslat amoz intézkedésében, hogy csekélyebb fontosságú ügyekben vizsgáló bírák nem az igazságügy-miniszter által kinevezett vizsgáló bírák, hanem az elnök által kirendelt jegyzők is járhatnak el, mindazonáltal ott, hol vagyónról, szabadségról és becsületről van szó, minden lehető garanciát megakarnánk teremteni az egyéni tévedések és a bünyvadi eljárás legfontosabb tényezője, a vizsgáló bírák függetlenségének csorbulása ellen. Azért, míg egyfelől a bünyveknek csekély és kevésbé csekély fontosságúakra való osztályozását nem tarthatjuk bármily megbízható elnöki discretio feladatának, másfelől nem tekinthetjük helyeseknek a törvényjavaslat azon intézkedéseit sem, melyek szerint a nem igazságügy-miniszteri kinevezés folytán működő vizsgáló-bírák, az igazságügy-miniszteri kinevezés folytán vizsgáló-bírákként működő törvényszéki bíráktól, mint azok szellemi vezetése alatt állók szolgálati viszonyukból kifolyó függő helyzetbe jutnának. A 33-ik §. ide vonatkozó intézkedéseit e szerint törleendőnek s mindazon ügyeket taxative, a törvényben felsorolandóknak javasoljuk, a melyekben vizsgáló bírák gyanánt nem csak igazságügy-ministeri kinevezés folytán ilyenekül működő birói személyek járhatnak el.

Az imént kifejezett aggályok is igazolják, mennyire jogosult azok várakozása, a kik a birói szervezet célszerű átalakítását az eljárás reformok nélkülözhetetlen előfeltételének tekintik. — A most tárgyalt törvényjavaslat ezen nagy célhoz egy lépéssel minden esetre közelebb visz, s mert megvagyunk róla győződve, hogy az általunk javasolt módosítások e célhoz bennünket még közelebb juttatnak, kérnünk kell azoknak lehető figyelembe vételét.

Kelt Debreczenben az ügyvédi kamara 1891. ápril hó 19-án tartott közgyűléséből.

Dr. Kola János,
elnök.

Dr. Nagy Lajos,
titkár.

Városi közgyűlés.

Debreczen, április 23.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. rendkívüli közgyűlést tartott, melynek napirendjére számos fontos tárgy volt fölvéve.

A bizottsági tagokat ezuttal azon kellemes meglepetés érte, hogy a közgyűlési terem asztalokkal es fogaokkal föl volt szerelve. Az asztaloknak különösen nagy hiányát érezték eddig a bizottsági tagok, régi óhajtuk most már teljesült, csinos, zöld posztóval bevont asztalok állanak rendelkezésükre.

G r o f D e g e n f e l d József főispán $\frac{1}{2}$ 10 órakor megnyitván a közgyűlést, felhívja a bizottsági tagok figyelmét a közgyűlés fontosabb tárgyaira.

Zöld Mihály jegyző olvassa a belügy-miniszteri leiratot a k ö z v á g ó h i d építése tárgyában. A városi közgyűlésnek azon határozatát ugyanis, hogy a közvágóhid ne a keleti, hanem a város nyugati oldalán építtessék, több oldalról megapellálták, a belügy-miniszter ezen újabb határozatot megsemmisítette, s megerősítette azon régebbi határozatot, hogy a közvágóhid a város keleti oldalán építtessék.

Márk Endre szomoruan veszi tudomásul, hogy a belügyminiszter a város belügyében ily egyoldalulag járt el. Elénk világosságot vet ezen eljárás arra, hogy mi lesz a városok autonómiájával a jövőben. Javasolja, hogy a költségvetést és terveket revidéálják, s a revidéált költségvetést az illető bizottság terjessze a közgyűlés elé.

Gróf Dégenfeld József szerint ez a dolognak további huzás-halasztása lenne. Kéri a közgyűlést, hogy a megállapított tervet és költségvetést erősítsék meg, s az építés fogantatásával a tanácsot bízzák meg.

Lengyel Imre kifogásolja, hogy a város nyugati oldalán helyszíni szemlét nem eszközöltek, s nem győzték meg a nyugati oldal pártolót a felől, hogy e hely a közvágóhid építésére alkalmas. Nem szükséges egy közvágóhid építésére 200,000 frt, azért csatlakozik a Márk Endre javaslatához.

Gróf Dégenfeld József kilátásba helyezi, hogy az ajánlati tárgyalásoknál a közvágóhid építésénél is nagymérvű megtakarítások lesznek eszközölhetők.

Jóna Dániel nem szeretné, ha tovább is halogatnák ezen ügyet. Megtakarítások az árlejtésnél eszközölhetők.

Dr. Kóla János szerint a dolognak elodázása a közérdek kárára szolgál; kéri a közgyűlést, hogy minden további vitakozás nélkül, az eddigi határozatok alapján, a tanácsi előterjesztést fogadják el.

Kovács József azon nevetben van, hogy hogy a Márk Endre indítványa nem halasztaná a dolgot, mert az építést egyhamar úgy sem tudná a tanács megkezdeni. A telepengedélyezési helyszíni szemlét meg kell előznie azt, hogy a költségvetés megállapításába beleemehessen a közgyűlés.

Balogh Mihály főmérnök kéri a közgyűlést, hogy ezen igen sürgős ügyet mozdítsa előre az által, hogy az építési tervet és költségvetést fogadják el.

Márk Endre kijelenti, hogy semmiféle huzás-halasztást nem akar, — de a helyszíni szemlét előbb meg kell ejteni, — a költségvetés keretében nagyon sokat meg lehet takarítani; indítványt fentartja.

Gróf Dégenfeld József főispán szavazás alá bocsátja a kérdést; a többség elveti Márk Endre indítványát s elfogadja a tanácsi előterjesztését. E szerint a költségvetés és terv elfogadtatik s jóváhagyás vegett a belügyminiszterhez felterjesztetik, — a tanács megbíztatik a további teendővel azon kikötéssel, hogy a 200,000 frton felüli összeg okvetlenül megtakaríttassék.

Olvastatik a kereskedelemügyi miniszteri leírat az 1891-ik és 1892-ik évi utadói költség-előirányzatra. Az előirányzatot a miniszter nem fogadja el, hanem utasítja a törvényhatóságot új előirányzat készítésére.

E leírat értelmében javasolja a tanács, hogy az utadói 1891-ik évre 58,055 forint 49 kr. kiadással s 58,055 frt 68 1/2 kr. bevétellel, az 1892-ik évre pedig 48,352 forint 16 kr. kiadással s 49,178 forint 49 1/2 kr. bevétellel irányoztassék elő. az utadói az egyenes adó 10 %-a lenne, — kézi napszám után 1 forint 50 kr., ígás napszám után 2 frt 50 kr.

Márk Endre nagyon magasnak találja a 10 %-ot; nézete szerint a már korábban megállapított 7% elég lenne, ha kellő megtakarítások eszközöltnének.

Ezután részletenként kezdték tárgyalni az előirányzatot; Buzás Elek szűkebb körű bizottság kiküldését kéri, mely megállapítaná, hogy mely utak lennének az alaphoz kijavítandók; Kovács József pedig az iránt kér felvilágosítást, hogy mely utak kiépítése van tervbe véve az előirányzatban?

Márk Endre szükségtelennek tartja, hogy a vágóhidhoz vezető ut kiépítése föl van véve az 1891-ik évi költségvetésbe, mert akkor még vágóhid nem lesz. E tétel törlését kéri.

Kovács Sándor ezzel szemben megjegyzi, hogy ha vágóhidat nem építünk is, okvetlenül szükséges azon utnak kiépítése.

Jámbor Ferencz abba a homok-buczkába bele nem építene a 13,000 frtot.

Armós Balint a vágóhidhoz vezető utat Debreczen legfontosabb országútjának tartja, mert ez kelettel köt bennünket össze. Ezen utat akkor is ki kellene építeni, ha ott soha vágóhid nem lenne.

Lengyel Imre ezen ut kiépítését nem elienzi, — de azonsémmi hasznu hadászati ut építését szeretné előadni.

Kovács József nézete szerint a vágóhidhoz vezető ut kiépítése nem sürgős, mert a

homokon soha sem akad meg aközlekedés, — előbb szükséges a fekete földön utat építeni.

Főispán szavazás alá bocsátja a kérdést s a többség elfogadja úgy a vágóhidhoz vezető ut, mint a debreczen-nagy-károlyi hadászati ut kiépítését. E szerint az előirányzat s a százalék megállapítása változatlan marad. A miniszter fölkeretik, hogy a debreczen-nagy-károlyi hadászati ut kiépítéséhez nagyobb összeggel járuljon hozzá.

Az utbizottság — kiegészítve Buzás Elek és Jámbor Ferenczcel — megbíztatik, hogy állapítsa meg a törvényhatóság területén azon utakat, a melyek kiépítése első sorban szükségessé s erről tegyen jelentést a közgyűléshez.

Olvastatik a tanácsi előterjesztés azon belügyminiszteri rendeletről, melyben a nagy kölesön tárgyában hozott közgyűlési határozatot illetőleg felvilágosítások kívántatnak. A főszámvevő terjedelmes felvilágosításaiból megtudjuk, hogy komolyan tervbe van véve a városháza 2-ik emeletének kiépítése, a mi körülbelül 200,000 frtba kerülne s már 1893-ban eszközölhető lenne. A főszámvevő jelentésében foglaltakat a városi tanács is magáévá teszi s utasítatik a tanács, — a katonatartás váltásági szabályrendelet tervezetének kellő időben való bemutatására. A jelentés fölterjesztetik a belügyminiszterhez.

A mérnöki hivatal szervezésére vonatkozó módosítások elfogadtattak. Ezzel kapcsolatban Dr. Balkányi Miklós határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy az építési szabályrendeletet a legközelebbi közgyűlésre a tanács terjessze be, az általános szabályozási és városrendezési terv mielőbbi elkészítéséről pedig gondoskodjék.

Az indítvány — megfelelő eljárás vegett — kiadatik a tanácsnak.

A mértékhitelítő hivatal beszállására vonatkozó tervezetvita nélkül elfogadtatott.

A közkórház építésére beadott ajánlatok elbíráltatván, a tanács következőknek adja ki a kórház építését: a föld- és kőműves munkákat 17 1/10 % árelengedéssel mellett Varga Ferencz, Tóth István és Szikszay Lajos helybeli építésszeknek 112,942 frt 71 krért; a kőfaragó munkát Senger Béla budapesti kőfaragónak 2 % árelengedéssel mellett 4631 frt 81 krért; — a hengerezett vastartók és öntött vaslapok szállítását Tóth Gyula helybeli vaskereskedő czégnek métermázsánként 12 frt 40, illetve 9 frt 10 krjával 5022 frt 44 krért; — hullámlemezek és öntött vaslépcső alkatrészek szállítását Schwarcz Antal budapesti műlakatosnak 5, illetve 6 % árelengedéssel 5058 frt 03 krért; — falkapocsvasak és vastartók képesek szállítását Jóna Dániel helybeli lakatosnak 20,6 %, illetve 30 % árelengedéssel 4313 frt 71 krért; — az ácsmunkákat Brunner Ferencz budapesti ácsmesternek 12 % árelengedéssel 20832 frt 41 krért; — olombetétes elszigetelő lemezek szállítását Posninszky és Strelitz bécsi gyárosoknak 1278 frt 24 krért; — a bádogos munkát Preiser Salamon helybeli bádogos mesternek 15 % árelengedéssel 4109 frt 44 krért; az asztalos munkát Harsányi István helybeli asztalosnak 18 % árelengedéssel 8872 frt 28 krért, a lakatos munkát Schwarcz Antal bpesti lakatosnak 13 % árelengedéssel 7327 frt 77 krért; a mázólok munkát Fürt Adolf és Horváth Andras helybeli festőknek 27 % árelengedéssel 1803 frt 14 krért; — az üveges munkát Glatz Andras bpesti üvegesnek 22 1/4 % árelengedéssel 2817 frt 38 krért; a granitkő burkolat készítését Depol Lajos budapesti mozaik készítőnek 16 % árelengedéssel 7814 frt 22 krért.

A közgyűlés tudomásul veszi a tanács intézkedését. A kórház összes építési költsége 300,000 frtban állapittatik meg, — de ebből megtakarítások lesznek eszközölhetők. — A tanács utasítatik, hogy a kórház építésére vonatkozó további intézkedéseket a saját hatáskörében tegye meg.

Közgyűlés vége d. u. 3/4 órákor.

Ujdonságok.

* **A „Csokonai-kör”** vasárnap d. e. 10 órákor tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza nagy termében. A közgyűlésen fel fog olvastatni az évi jelentés, — betöltetik a

választmányból kilépő 10 tag helye s általában elintéztetnek a közgyűlés elébe tartozó tárgyak. A „Csokonai-kör” már is fontos tényezővé nőtte ki magát városunk társadalmi életében s bizonyosra vehető, hogy első közgyűlése, melyen beszámol első évi sikeres működéséről, igen látogatott lesz.

* **Fogynak a választók.** A belügyminiszter a képviselőház elé jelentést terjesztett, a melyben ki van mutatva az 1891. évben a képviselő-választók névjegyzékébe fölvevett polgárok száma; a jelen évre választói jogot gyakorolhat az ország 63 megyéjében 724.669, az önálló törvényhatósági s a külön képviselő-választási joggal bíró városokban pedig 113.526, vagyis összesen 838.195 polgár, míg a múlt 1890. évben az ország összes képviselő-választóinak 846.202 volt a számuk. Az idén tehát ismét 8007-tel kevesebb a választók száma, mint tavaly volt. S ez a jelenség annál aggasztóbb, mert évről évre allandóan ismétlődik. Hogy mi az oka? Könnyű kitalálni. A kis- és közép-gazdák pusztulása, a kik vagyoniilag tönkbe jutva kiesnek a politikai jogok élvezetéből is. És ez veti a legsötétebb árnyat ennek a korszaknak a köztörténetére, mely a demokraczia és a szabadelvűség jelszavaival ilyen eredményeket ér el.

* **Baleset a vasutnál.** Tegnap d. u. fél négy órákor egy 40—45 éves nő, kis kosákkal karján a Szathmár felé menő vonat harmadik osztályába ült fel. — Mikor a vonat elindult, egyszerre felugrott az asszony a helyéről és kiabálni kezdett, hogy álljon meg a vonat, Ebesre akar ő menni. Aztán kinyitotta az ajtót és kiugrott a kocsiából a harmadik váltónál. Arczal a földre esett s jobb halántékát a közel eső sínekbe úgy megütötte, hogy azonnal elborította a vér az egész fejét. Az volt a szerencséje, hogy nem rugdalódzott, hanem félelmében összehuzódott, mert ha megmozdul, bizonyára a robogó vonat alá kerül a laba. A vasuti alkalmazottak ápolás alá vették az asszonyt. Bevitték egyik vasuti szobába és mosogatták a sebeit, miközben megérkezett dr. Popper orvos, kit telefonon értesítettek az esetről. A szerencsétlen asszonyt ijedében kitérte a nehézség. Sebe nem súlyos. Mikor egy kissé magához tért, a rendőrség közegei előtt azt mondta, hogy ő S z i l á g y i Gaborné és Kabára való, de később megváltozott, hogy nem így hívják őt, de ö z v. P u t n o k i Mihályné-nak (szül. Baranyi Juliánna) és nem is Kabán, de Hadháznak lakik. E b e s r e akart menni, ott lakó testvéréhez Z a v i l l a Józsefnehez. Eltévesztette a kocsi s mikor észrevette, nagyon megijedt, hogy megbüntetik. Ezután kocsiába ültették s a kórházba vitték be, de midőn tiltakozott ellene, hogy őt a kórházban ápolják, elvitték onnan U j h á z i orvoshoz, a ki sebet gyógykezelés alá vette. Ma már haza utazott Hadháza.

* **Gyermekgyilkos anya.** Nagyváradon vasárnap reggel egy 5—6 hónapos csecsemőt vettek ki a vízből. A bűnös anyát sikerült az ottani rendőrségnek kinyomozni Pápai Imréné kunmadarasi illetőségű nő személyében, a ki elválva élt férjétől és cselédszobából tartotta fenn magát. Este a habokba dobt a gyermeket és visszatért lakására, a hol levelet írt a királyi törvényszéknek, melyben elmondta szomorú, kétségbeesítő sorsát, hogy gyermekéért nem volt képes a tartásdíjat fizetni és az a sötét gondolata támadt, hogy a Körösbe vesztí. A gyermek atyja különben alitóltag valami intelligens debreczeni fiatal ember.

* **Czellővészet.** A polgári lövészársulat f. hó 26-án, azaz vasárnap d. u. a czellővészetet megkezdte. Díjak, mint az előző években, úgy az idén is a következők: a legjobb szeg-lövésért 1 darab 10 frtos arany, a 2-ik szeg-lövésért 1 drb 5 frtos arany, a legjobb mely-lövésért 1 drb 2 frtos tallér, 20 lővés között a legtöbb körért 1 drb 1 frtos tallér. Lőhetni saját és a lövölde fegyverével, melynek űrmérete 12 milliméternél nem nagyobb. A czellővészetet, mely minden vasárnap szokott tartatni, a casino szegletén kitűzött zászló jelzi.

* **Halálozások.** Meghaltak Debreczenben: S z i j j á r t ó Zsuzsanna p. Nagy Gaborné, 27 éves, temetése 23-án d. u. 3 órákor.

hatvan-utca 731. sz. háztól. — Szűcs Dezső élt 5 évet, temetése szombaton d. u. 3 órakor lesz, a 2778. sz. háztól. — Kolláth Julianna, Nagy Sámuel ref. tanító özvegye, 43 éves korában elhunyt, temetése 25-én d. u. 3 órakor lesz az 588. sz. háztól. — A temetéseket Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* **Papírból készült deszka.** — Hamburgban egy új szalodát építettek, a mely egészen fadesszák keménységével bíró papírdesszákából épült. E desszákknak abból a szempontból is előnye van, hogy bizonyos vegyületekkel való telítés által tűzmentes és a rovarok nem támadják meg. — S miután a papírdesszka nagy részben összezuzott a anyagból állítatik elé, nem is versenytársa a fának.

* **Elmaradt bivalybandérium.** A Nagyváradon megjelenő »Bagoly« című humorisztikus lapból veszszük át a következő adomákat Haller Sándor gr. volt főispánról: Midőn ugyanis Haller 1861-ben Bihar-vármegye főispánja lett, körutatót tett a megye területén. Természetesen mindenütt ünnepélyesen fogadták. Mező-Keresztesen Ember Pál ref. lelkész üdvözölte és mikor legjavában pörgette a körmondásokat, a főispán idegesen közbe vágott:

»Szó sincs róla, szép, nagyon szép ez is, de hagyja el a barátom, mert a Báródságon a maga hasonlatánál sokkal szebbel üdvözölt engem egy pópa, aki azt mondta, hogy Méltóságod olyan mint egy gunár; egyik szárnyával védi az oláhokat, másik szárnyával pedig a magyarokat.«

Mikor gróf Haller főispán lett, Beöthy Andor, a sárréti járás főszolgabírája volt, Beöthy Aldzsit pedig a szomszédos bihari szakaszba választották meg szolgabírónak. Beöthy Andor egy nyolczvan tagból álló szemenszedett bandériumot szervezett a főispáni körutatóra. A nemes gróf ragyogó pillantásokat vetett a dőlő lovásokra.

»Szapriszti! micsoda paripák, milyen remek legények! — kiáltott fel és hátalt szívevel szorongatta a főszolgabíró kezét. — Holnap erről a fényes fogadtatásról beszél az egész ország, erről a bandériumról írnak az újságok.« Beöthy Andor, a főszolgabíró, azonban azt felelte rá, hogy ez mind semmi, ez mind kevés; az lesz csak a valami, amit a bihari járásban Beöthy Aldzsit csinált.

»Hát mit csinálhatott az az Aldzsit? — kérdezte a kíváncsi főispán.

»A bizony, méltóságos uram, egy olyan bandériumot állított össze, a milyen semmiféle uralkodó, semmiféle fejedelem előtt nem üggett még; mert ott téged negyven tagu bivalybandériummal várnak.«

»Bivalybandériummal? Na az igazán nagy-szerű lesz, arról aztán írhatnak azok a skriblerok.«

A járás határánál elbucuzott Beöthy Andortól a főispán és a másik szolgabíró-ság területére lépett a telegdi négy ló. A lakosság nevében a bihari pap fogadta ékes beszéddel a méltóságos urat, de gróf Haller nem a szónokra, hanem mindig másfelé tekintett, mintha keresne valamit. Az üdvözlő szónoklat után megszólítja Beöthy Aldzsit: »Te izé, te Beöthy! te Aldzsit! hát a bivalybandérium hol maradt?« — Beöthy Aldzsit nem tudott a dologról semmit, de hamar fel-fogta a helyzetet és hirtelen kivágta magát:

»Méltóságos uram, nem lehetett azokat a fekete paripákat felnyergelni, mert a járásunk területén levő bivalyállomány hólyagos himlőbe esett.«

»Szapriszti! az már hiba.«

* **Eredeti büntetések.** Párisból írják: Poillona de Saint Marc tábornok hadosztályában nem rég egy katonát megbüntettek, mert éjnek idején átmászott a kaszárnya falán és csak reggel jött meg. A tábornok bekérte a megbüntetett katonát könyvét s abban azt látta,

hogy a kitűnő mászónak bizonyult katonája tornászathoz igen kedvezőtlenül volt klasszifikálva. Erre a tábornok a kapitányt négy napi szobafogsággal büntette meg, mert — így szól az indoklás — »alárendeltjének testi erejét és ügyességét nem helyesen ítélte meg.« — Eredetiség dolgában talán még külön a következő eset: A Harz közelében fekvő egyik anhalti városka számos családjának nyugalmit anonim levelek zavarták meg egy idő óta. E levelek oly természetiek voltak, hogy számos eljegyzés ment miattok vissza, nem egy családi boldogság lett azok áldozata. Hosszas fürkészés után végre sikerült megtudni, kitől erednek a levelek. Két hölgy a vétkes, anya és leánya, akik a városka legelőkelőbb családjának tagjai. A köztisztelőben álló férjre és apára épp úgy, mint a hölgyekre nézve természetesen felette lesújtó lett volna, ha a rágalmaszások e halmazát a törvényszék nyilvános tárgyalás alá veszi és ítéletet hoz. Ennek elkerülésére késznek nyilatkoztak bármint áldozatokra, ha az illetők a följelentésről lemondanak. Közvetítés útján oly egyezség jött létre, hogy a család feje a szegények részére 500 márkát fizet készpénzben s a két hölgy kötelezi magát, hogy 500 harisnyát köt és öt éven át minden karácsonykor 100—100 pár harisnyát osztogat ki a szegények között.

A magyar-francia biztosító részv. társ. Beniczky Ferencz ur ő méltósága elnökléte alatt f. é. április hó 18-án tartotta közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tűzbiztosítási ágazatban 4,030,072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507,080 forintra; a balesetbiztosítási ágazatban 47,211 forintra; az életbiztosítási ágazatban 792,907 forintra; az összes díjbevétel 5,377,271 frtra rugott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1506636 forint; károkért kifizetett a tűzágazatban 2,306,021 forint; a jégágazatban 482,822 forint; a balesetágazatban 4,920 forint; az életágazatban 186,812 forint; összesen 2,975,655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308,952 frtra rugtak; az intézet tartalékai 4,923,073 frtot tesznek. A díjkötelezvénytáraza 7,784,680 frtot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási osztály) 19,076,764 frtot képvisel. Az intézet fennállása óta kárterítések fejében készpénzben ötven millió frtnál többet fizetett ki.

A 35,054 forintot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32,240 forint kétéves követelések tartalékálapja létesítésére forditattik, 2,814 forint új számlára átvitetik.

A társaság biztosítási tőkéi az évi díjbevétel hozzászámításával 11,752,460 forintra rugnak.

Az angol módszer szerinti 10 kros heti díju életbiztosítások meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg és azal főleg kevésbé módos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásaiban való részvételére.

Örömmel constatáljuk a közgyűlés elé terjesztett zárszámadásokból és jelentésekből, hogy ezen hazai intézet üzlete szép eredményekkel biztató felvirágzásnak indul és hogy az elmúlt 1890. évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások dacára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb részben az igazgatóság erélyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

* **Új fajta sarkövek.** A hazai sarköveiparnak, mely Debreczenben is nagy elterjedésnek örvend, nagy lendületet ad egy újonnan feltalált kő, mely tiszta fekete s messze felülmulja, mind fenyre, mind keménységre a többi köveket. Egészen fekete kő s tükör fenye van. Szinyér-Váralja mellett fedezte fel nemrégiben három költő, kik most a Kis Mór debreczeni sarkövegyárban faragják e kőből a sarköveket; felvitték dr. Szabó Józsefhez, a budapesti egyetemi ásványtani intézet igazgatójához, ki a következő véleményt adta róla: A fekete kő »Andezit« kristályos, szemecses szövettel. Egy sűrű, egyöntetű és részeinek

teljes épségénél fogva csiszolásra alkalmas, keménysége, szívóssága és alkatrészeinek minősége folytán a légen nem könnyen változik, minél fogva a csiszolt tárgyak állandósága hosszú időre biztosítottnak mondható. Ez a fekete porfir és fekete szienit kövek csoportjába vehető. Debreczenben is kezd már elterjedni e kő, mely még 30%-al jutányosabb áru is a többi sarköveknel.

Koritnicza fürdő — mely gyomor-, bél- és aranyeres bántalmakban kiváló gyógyhatásáról már nagy hírnévre tett szert — mint rendesen, az idén is május 15-én nyitja meg a saiont. Hazai fürdőink sorában alig van egy is, mely gyógyvizének évszázados kitűnő híre mellett a korszerű fejlődésnek és haladásnak oly sok tanujelét adná, mint a lipótmegyei Kárpátok e kies gyöngye: Koritnicza. — Összes forrásait egy év leforgása alatt újra foglaltatta, minek következtében azok vize gyógyhatásban és tartósságban tetemesen emelkedett. — Dr. Hankó Vilmos vegytanár a múlt év őszén újra elemezte a koritniczai ásványvizeket s ezen elemzés tanúsága szerint azok a sulfátos vas-ásványvizek legértékesebb csoportjába tartoznak. — Fő-karakterét a bennök nagy mennyiségben előforduló vasbicaarbonát és keserűsítő adják. Vasas vizet ilyen vastartalommal ismerünk, amőar nem sokat, olyan vizet azonban, melyben vas- keserűsítő, glaubersó s szénsav ilyen kombinációban fordulna elő — még nem.

A forgalomba kerülő gyógyviz palackozása oly módon reformáltatott, hogy az ma már mintaszerű és a legfokozottabb igényeknek megfelel. A hideg vizet a korszerű új berendezést nyert, melyben férfiak és nők külön, orvosi felügyelet mellett a legszakosított gyógykezelésben részesülnek. A tavaly felfedezett vasláp föld felhasználásával a fürdőház külön osztályában vasláp-fürdők is lehet kapni, melyeknek kiváló gyógyhatása különösen női bajokban már a múlt saionban fényesen bebizonyult. Koritniczának tudvalevőleg forrásvizei képezik legfőbb gyógytényezőjét, melyek gyomor- és bélbetegségekben, máj- és lépdagaganatnál, sápkórban, vérszegénységben, de különösen aranyeres bántalmaknál páratlan gyógyhatásuknak bizonyultak. E mellett tiszta, üde hegyi levegője és messze elterjedő fenyvéseinél fogva a klimatikus gyógyhelyek közt is a legelsőket egyikek foglalja el. — Kényelem, rend és tisztaságról, valamint megfelelő élelmezésről kellően van gondoskodva. Posta, távirat, gyógyszerár helyben. Ugy a szobák, mint az élelmezés jutányosak; az elő- és utó-saionban az árak 25 %-kal olcsóbbak. Lakás iránt tanácsos jó előre egyenesen az igazgatósághoz fordulni, mely kíváncsra készséggel megküldi a fürdő prospektusát és szívesen szolgál minden irányban bővebb felvilágosítással. Mindig friss töltésű koritniczai ásványviz ugyancsak a fürdőigazgatóságnál Koritniczán rendelhető meg.

● **MAJÁLISRA meghívókat és táncrendeket** jutányos ár mellett készít a »Debreczen« nyomdarszvénytársaság könyvnyomdája. Vidéki megrendelések Erdélyi István művezető nevére nagy-uj-utca, Konrad-ház — kéretnek czimeztetni.

Irodalom és művészet.

Gr. Teleki Sándor ezredet a madridi földrajzi társaság levelező tagjává választotta. Megérte tehát öreg korára azt, hogy a ki magát mint író is csak naturalistának tartotta, hivatalosan kiállították a szellemes csevegőről a bizonyítványt — hogy tudós.

Gábor Áron a színpadon. Deréki Antal, ismert vidéki színész és színműíró, darabot írt Gábor Áronról, melyet az erdélyi részek városaiban fognak előadni.

»**Gazdaságtan.**« A polgári iskolai tankönyvek ama jeles sorozatában, melyet dr. Gööz József igen szerencsés kézzel szerkeszt, most egy leányiskoláknak való »Gazdaságtan«

általában
ó tárgyak,
tényezővé
életében s
ese, melyen
éről, igen

A belügy-
st terjesz-
1891. év-
ébe fölvet-
szói jogot
n 724.669,
képviselő-
ig 113.526,
ig a mult
elő-válasz-
idén tehát
ók száma,
annál ag-
ismétlődik.
A kis- és
vagyonilag
ok elveze-
yat ennek
a demok-
ival ilyen

gnap d. u.
kis kosár-
vonat har-
vonat el-
a helyéről
y a vonat,
otta az aj-
k váltónál.
ékát a kö-
y azonnal
v volt a sze-
nem felel-
mozdul, bi-
a lapa. A
vették az
ába és mo-
kezett dr.
ek az eset-
ben kitörte
r egy kisse
előtt azt
né és Ka-
hogy nem
Mihályné-
is Kabán,
t menni, ott
fnehez. El-
ette, nagyon

kocsiba ül-
e midőn til-
van ápolják,
a ki sebet
aza utazott

a. Nagyvá-
ónapos cse-
s anyát si-
omozni Pá-
nó szemé-
cselédbré-
okba dobtá
a hol leve-
melyben el-
orsát, hogy
rtásdíjat fi-
dt, hogy a
ülönben ál-
z e ni fiatal

vészársulat
szellővesze-
z évében,
egjobb szeg-
a 2-ik szeg-
egjobb mely
rés között a
Lőhetni sa-
ek ürmérete
ellővesztet,
tni, a casino

Debreczen-
Nagy Gá-
l. 3 órakor.

jelent meg. Kohaut Rezső, Sajóhelyi Béla és Tiborc Ida írták e művet, szorosán alkalmazkodva a tanításterv utasításaihoz és a kiválóképpen meg kell dicsérnünk, folyvást a gyakorlati élet követelményeit tartván szem előtt. E szempontból teljes elismerést érdemelnek azok a fejezetek, melyek az élelmi cikkek beszerzéséről, a tápláló anyagok konzerválásáról, az élelmiszerek hamisításáról, a házi állatok tenyésztéséről, a házi kertészkedésről szólnak. Minden tudnivaló józan egyszerűséggel van itt elmondva, nem pedig azzal a frázis hajhászattal, mely egynémely e fajta tankönyvünket eltorzítja. A könyv e jó tulajdonságai, valamint olcsó ára is (füzve 60, kötve 80 kr.) legszelebb körü elterjedését engedik remélni. Kiadta Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai.)

»Alak- és Mértan.« Mayer Miksának polgári leányiskolák és tanítónő-képzők számára írt e című tankönyve tudvalevőleg a legkevesebb elvont okoskodással terheli meg a tanulót és e mellett a legtöbbet nyújt mindabból, a mi a gyakorlati élet szempontjából szükséges. Ez, valamint kitűnő feladatai már régen nagy elterjedést biztosítottak e munkának, úgy hogy immár ötödik kiadásban lát napvilágot. E kiadást Zettner Ede és Scherter Gyula dolgozták át, figyelemmel lévén mindarra, a mit az új tanításterv e részben követel. Nem kételkedünk benne, hogy a munka e javított alakban még számos kiadást fog érni. Ára füzve 1 frt, kötve 1 frt 20 kr. Lampel R. könyvkiadásában jelent meg.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a míg **MÉCSETEK KINEM ALSZIK.**

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: **Gróf Tolsztoj Leo.**

Fordította: **Somogyi Ede.**

(Folytatás)

NEGYEDIK FEJEZET.

Három hónappal utóbb megülte Julius menyegzőjét a szép Eufaliával és a fiatal pár egy sajátját képező házban telepedett meg. Julius, a ki alaposan megváltoztatta eddigi életmódját, az üzletnek amaz ágával foglalkozott, melyet atyja neki átengedett és töle telhető erővel hozzálatott, hogy a községnek valamennyi által becsült tagja legyen.

Egy napon elutazott egy kis városba, mely nem volt messze lakhelyétől, hova az üzletével kapcsolatban álló ügyek vezették és a mint itt egy kereskedő üzletében állott, egyszerre megpillantotta Pamphiliust, a ki az ajtó előtt elhaladt egy fiatal leánnyal, ki Julius előtt ismeretlen volt. Mind a ketten majd összeroskadtak a sok szülő terhe alatt, melyet eladás végett kínáltak. Julius fölismerte barátját, kiment, üdvözölte és arra kérte őt, hogy töltsön vele egy órát nyugalmas beszélgetés közben.

A leány, a ki látta, hogy Pamphilius nagyon szeretne barátjával a kereskedésbe belépni és észrevette, hogy habozott őt magában hagyni, arról biztosította őt, hogy nincsen szüksége szolgálataira és hogy ő majd egymagában ül az üzlet előtt és várni fog, a míg szülőjére vevők jönnek.

Pamphilius megköszönte a leány előzenyességét és elkísérte Juliust az üzletbe. Julius barátja, az üzlet tulajdonosa, megengedte nekik, hogy egy belső terembe vonuljanak, a hol nyugalmasan és feszületlenül folytathatják beszélgetésüket.

Mihelyt itt együtt voltak, a barátok kérdéseket intéztek egymáshoz életük eddigi folyása iránt.

Pamphilius élete simán folyt tovább és a mióta nem látták egymást, nem mutatott fel semmi változást; még mindig a keresztény községben élt, miként akkor, még most is nőtlen volt és arról biztosította barátját, hogy évről-évre, napról-napra, óráról-órára gyarapodni érzi boldogságát.

Erre Julius is elbeszélte viselt dolgait, elmondta, miként volt már azon a ponton, hogy kereszténynek legyen, hogy már utnak indult a keresztény falu felé, midőn egyszerre megállította egy idegen, a ki kinyitotta szemét, felvilágosította a kereszténynek tévedései felől és megértette vele, hogy kötelessége megnősülni.

— És én megfogadtam tanácsát és ma feleséges ember vagyok, rekeszté be Julius előadását.

— És boldog vagy most? — kérde Pamphilius. Megtaláltad a házasságban azt az üdvöt, melyet az idegen kilátásba helyezett neked?

— Hogy boldog vagyok-e? ismétlé Julius. Mit értesz a boldog szó alatt? Ha vágyunk teljes megvalósulását kell alatta értenünk, úgy nem vagyok boldog. Üzletemben a siker és a szerencse követ és szomszédjaim immár tisztelni kezdenek, és ez a két körülmény igen figyelemre méltó megelégedéssel tölt el. Igaz ugyan, hogy naponkint számos polgártársammal érintkezem, a kik gazdagabbak nálamnál, a kiket nálamnál jobban tisztelnek; de azzal hízlek magamnak, hogy el fog jönni az az idő, a mikor két tekintetben egyenértékű leszek velük, sőt felül fogom őket mulni. Ebből a szempontból véve életemet, ez nagyon kielégítőnek mondható. A mi házasságomat illeti, hogy őszintén beszéljek veled, attól tartok, hogy nem mondhatom ugyanezt. Sőt egy lépéssel tovább megyek és bevallom neked, hogy ez a frigy, melynek üdvöt és boldogságot kellett volna rám árasztania, nem elégít ki, és hogy a gyönyör, melyet kezdetben nyújtott, azóta egyre fogy és hogy most, a helyett hogy boldog házasság életet élnek, nyomoruságos élettel állok szemben. Nőm esinos, értelmes, jó természetű, tökéletes teremtés. Eleinte leírhatlan boldoggá tett. De azóta az egy-nellenség számos oka keletkezett közöttünk — te ezt nem bírod fölfogni, mert nem vagy nő — majd azért, mert szerelmem után sovárog, a mikor én hideg és közönyös vagyok iránta, majd meg azért, mert a szerepek megváltoztak és ideiglenes közönyösségem őrá ragadt át. A szerelemnek egyébiránt az azt tápláló újdonság ingerével kell bírnia. Oly nő, a ki sokkal kevésbé vonzó feleségemnél, első ízben nálánál sokkal nagyobb igézetet gyakorol rám és aztán megint sokkal izelhetlenebbé válik, mint a milyen feleségem valaha volt. Ezt már nem egyszer tapasztaltam. Nem, őszintén szólva, nem találtam a házasságban azt, a mit töle reméltem. Barátom, a filozófoknak igazuk van, az élet sohasem nyújtja mindazt, a mi után a lélek áhitozik. Tapasztaltam ennek igazságát a házasságban. Azonban az a körülmény, hogy az élet távol tartja tőlünk azt a boldogságot, a mely után a lélek sovárog, még korántsem bizonyítja, hogy a ti csalékony rendszeretek pótolja azt, fejező be Julius szavait, hangosan felkaczagva.

— Miért csalékony? — kérdező Pamphilius. — Miben fedezted fel a család jelenségeit?

— Csalástok a következőben áll: a helyett, hogy az embereket megszabadítanátok azoktól a bajoktól, melyek az élet összes javait, sőt magát az életet is. A helyett, hogy az embereket megkímélnétek a kiábrándulás gyötrelmétől, kiteszik őt a csalódások minden nemének, még a házasságot is elutasítjátok.

— Mi ezt nem cselekeszszük! tiltakozott Pamphilius.

— Ha nem a házasságot, úgy a szeretetet utasítjátok vissza.

— A szeretetet! kiáltott fel Pamphilius, hisz mi mindent letagadunk, csak a szeretetet nem. A szeretet egész életünknek alapköve.

— Ugy hát nem érteitek téged, mondá Julius. Az után itélve, a mit másoktól hallottam, és hozzá tehelem, hogy a te példád után is — mert dacára annak, hogy mind a ketten egy ivásuk vagyunk, te mégis még nőtlen vagy — azt kell következtetnem, hogy nálatok keresztényeknél nincs meg a házassági frigy. Ti nem bontjátok meg azokat a házassági kötelekeket, a melyeket már szöktetek, de nem is köttök újra házasságokat. Ti nem törődtek az emberi nem folytatásával és ha a

föld csupa keresztényekkel volna népesítve, úgy az emberiség csakhamar megszűnnék létezni, kiáltott fel Julius, oly állítást visszhangztatva, melyet már gyakran hallott.

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉK.

Vallás és annak szabad gyakorlata miatti vétség miatt tett feljelentést Török József czeglédi ev. lelkész Huszár Antal abonyi apát-plébános ellen azért, mert ennek segédlelkésze Varga József Jági Pált mint az ev. valláshoz tartozó hívőt, az 1868. 53. t. cz. által előírt formások megtartása nélkül, a róm. kath. egyházba felvette és Huszár Antal őt a róm. kath. szertartás szerint eltemette. A szolnoki járásbíróság a beadott panaszt, mint bunvádi eljárásra nem alkalmas, elutasította, indokul azt hozván fel, hogy Jági Pál saját lelkésze előtt áttérési szándékát nem nyilatkoztathatta ki, mert igazolva van, hogy az áttérés után másnapra meghalt. A tényállás szerint így szól az indoklás: Jági Pál halálos ágyán fordult ama hitfelekezet lelkészehez, akitől lelki megnyugvását a kath. egyházba való felvétel által remélhette. Jági Pálnak e joga, a természetből öröklött jog, az embernek vele született szabadsága, amelytől törvényeink szerint megfosztva nincs s ilyen áttérés miatt a magyar büntetőtörvények és rendeletek nem tartalmaznak intézkedést. Ez ítélet ellen Török József felebbezéssel élt, azonban a kir. tábla az visszautasította, — ki m o n d v á n, hogy a feljelentő s e m s z e m e l y i viszonyában, sem magánérdekeiben sértett félnek nem tekinthető. Az »Ügyvédek Lapja« szerint a magy. kir. kuria megsemmisítette a tábla határozatát, kimondván, hogy állásánál fogva Török József felebbezési joggal bír, egyúttal utasította a táblát, hogy hozzon érdemleges határozatot.

Közgazdaság.

A gyümölcsösbe ültetett fiatal fák metszése. A fiatal koronás gyümölcsfák metszésénél következő szabályok követendők: A szegényebb gyökérzetű fákat rövidebbre, a dus gyökérzetűeket hosszabbra metszük. Az oldalágakat a kifelé álló rügyek fölött metszük el, a metszési sík tehát mindig fölfelé irányul, lefelé soha. A koronában levő üres helyeket oly módon töltjük ki, hogy az üres hely fele irányuló ághajlás fölött metszük el a kitöltésre alkalmas ágat. Az ágakat kevés kivétellel 3-4 teljesen kifejlesztett szemre metszük vissza, az alma-, körte- és cseresznyefák középső ágán 2-3 szemmel többet hagyunk meg, mint az oldalhajtásokon. A termőfát, mely a maggyümölcsű fiatal fákön esetleg már fejlődött, levágjuk, esontmagvakon meghagyhatjuk. Nagyon sok ágat azért nem kell a koronában hagyni, mert összekuszálják, a nagygyümölcsű fák legrendesebb koronája 4-5 ágból (egy közép és 3-4 oldalág) áll. Ezeket az ágakat lehetőleg arányosan kell metszeni, vagyis az erősebbekből többet, a gyengébbekből kevesebbet, mert csak így módon nevelhetünk szép koronát. A fa törzsén vagy gyökérnyakán levő hajtásokat azonnal el kell távolítani. A gyökereket mindig különös vigyázattal kell megmetszeni, csak azokat szabad megkurtítani, a melyek vagy törtek, vagy másképp sérültek. Metszéshez csak éles kést szabad használni, mert az olló összezuzza a gyökereket. A gyökerek metszését alulról fölfelé irányítjuk, hogy a metszési sík a földre ráfeküdjék. A ki a szükséges gödröket már tavaly ősszel kiásatta, annak a következő ültetési és kezelési módot ajánljuk: A gödör szélére hányt földből előbb a jobbat hányjuk a gödörbe s esetleg még többször jó földet is hordunk a gödörbe, hogy a fa nagyon mélyen ne álljon benne, mert ez nagy hiba. A ki a gödröket nem ásta ki már ősszel, ha-

nem csak most, az öntsön néhány vödör vizet beléjük s aztán hánnya be a földet. Az így elkészített gödörbe kellően beleállítván a fát, szórjunk a gyökerek közé néhány marok jó minőségű árpát, aztán takarjuk a gyökereket 9 hüvelyknyire földdel, de ne tapossuk le nagyon keményre; iszapoljuk be a fát, mire a fa gyökerei az árpa nedvét és nyálkáját mohón beszívják. fánk rendkívül gyorsan fejlődnek s előbb terem rajtuk gyümölcs, mint a többi fákön. Podmaniczky bárónak fenyő-haraszti kertjében 300-nál több gyümölcsfát ültettek ily módon s egyetlen egy sem maradt el a növényben.

A szolnoki műmalom létesítése biztosítottnak tekinthető. A 600,000 forintban megszabott alaptőke bizalmas jellegű jegyzések által is már annyira fedezve van, hogy a nyilvános aláírás általi részvényjegyzés sikeréhez kétség nem férhet. Szolnok város és Jász-Kun-Szolnokmegye birtokos osztálya, ugy a környék birtokossága jelentékeny mezőgazdasági előnyöket vár a malom létesítésétől, minthogy Szolnok a legkitünőbb tiszai buzát termő nagy terület középpontján, a Tisza folyó mellett igen kedvezően fekszik, élénk vasuti és vízi forgalommal bír s így a jelzett vállalatnak kiválóan alkalmas telephelyül kínálkozik.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. április 21.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 44.50—45.50. Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) — — — 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46.50—47.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg, sulyban) 47.—47.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) — — — 7. Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) 46.50—47. 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 46.—48.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban, 46.50—47.50 10. Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 46.50—47.50 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 46 ——— 47.50 Sertés létszám: Április 19. napján volt készlet 122,043 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Könnyű áru koresett. Hízalmai való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban, felhajtott —)

Budapesti gabonatözsde. Április 22-én. Buza tavaszra 10.20 pénz, 10.25 áru, máj.—jun. 10.10 pénz, 10.15 áru, őszre 9.73 pénz 9.77 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.94 pénz, 6.98 áru. Zab tavaszra 7.50 pénz, 7.60 áru, őszre 6.69 pénz, 6.73 áru. Káposztarepce aug.—szept. 18.— pénz, 18.25 áru.

Szerkesztői üzenet.

Hüségos előfizető. Igaza van. Mi kimondtuk az utolsó szót. Az ismételt denunciaciók minden tisztességes gondolkozást hidegen hagynak.

»Két jó madár.« Gyánitjuk, hogy mire és kikre ezélez. De hát névtelen leveleket figyelembe nem vehetünk. Tessék nyílt sisakkal föllépni s szétugrasztani azokat a bizonyos jó madarakat. Ha ön eltorozni akarja azokat a nemtelenekeket: nevezze meg őket nyíltan. Így lesz hatása! Végül arra figyelmeztetjük, hogy máskor ne intézzen hozzánk bérmentellen levelet, — ezt is csak kivételképen fogadtuk el.

Csángófalvának helyben. A »Farsangi dalokt Sárosy Gyula írta, — megtalálhatja költeményei közt a »Fátyolozott trombitá«-ban.

K. L. urnak, helyben. Ilyen nevű újságíró Debreczenben nem ismerünk. Meglehet, hogy az illető valahol eldicsekedett vele, hogy ő »hirlapíró«, de bizonyára jogtalanul használta e címet, melyet számos leható igyekszik kompromittálni.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,

Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Hirdetés.

A lakásváltoztatások

közeleddével ajánljuk

igen jutányos árakhoz nagyválasztéku raktárunkat **SZÖNYEG, FÜGGÖNY,**

ágy- és asztalterítőkbén.

VATTÁS és NYÁRI PAPANOKBAN.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater. 202—5

Lakás

berendezésekhez

teljes választéku raktár

szőnyeg, butorszövet,

91. 52—22 **függöny**

ágy saszaltakarókban

Kunz József és Társa cégégnél

kistemplom bazár.

Kardos László

czegléd-utca

A tavaszi idényre.

Megérkeztek a már több éven át kipróbált és nem csak nevének megfelelő

egészségvédő

de tartósságuk által rendkívül **gazdaságos-nak** elismert

I. **Jäger** fu utozai öltönyök.

Továbbá megjöltek a legszebb mintázatu és teljes jó mosatu női ruha-szövetek ugymint: **ZEFIREK, ANGOLVÁSZNAK** és az annyira kedvelté vált **SZERB VÁSZNAK** 179. minden színben. 7.

Vetni való Bükköny, arankamentes luczerna, löhere, óriási répa, muhar, zab és rozsnok **magvakat.**

Piros belül narancsot,

= olajba tört festékeket, =

gyorsan száradó padló-fénymázt és mindenféle fűszert,

átköltözködés miatt,

leszállított ár mellett

138. ajánl 20—7.

KOHN HENRIK

fűszer kereskedése.

Főüzlet (április hó végétől kis-piacz, Rózsater 12.) Stahl-ház.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

KUHINKA ISTVÁN K.

Debreczen, főpiacz 1900.

Ajánlja a legnagyobb választékkal ujonnan berendezett:

Üveg-, porcellán-, lámpa-, berndorfi alpacca-, Chinaezüst-, evőeszközök s konyhaeszközök

NAGY RAKTÁRAT

Üveg-, ivó és liqueur készletek, porcellán evő-, kávé-, feketekávé-, tea és mosdó-készletek, Brünner, Ditmár és hazai gyártmányu

asztali és függőlámpák nap, meteor és villamléggörrel gyári árak és pontos kiszolgálás mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek. 5—29

Szabó Lajos fiai

CZÉGNÉL

ujonnan raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legujabb diszek.

FEKETE DIVATKELMÉK.

SZINES MOSÓ SELYEM RUHÁK.

Francia gyapju Voile-ok.

Cretonok, Indish, foulard

puha, jó minőségű, métere 22 krtól.

Valódi francia és cosmanosi Batist

a legutóbbi divatu minták, mint a selyem métere 42 krtól 60 krig.

Zephirek és Atlas Satin.

Napernyök.

A mult nyárról kimaradt ruhaszövetek és mosó Cretonok tetemesen leszállított árban. 207 29.

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.
Ajánl:
Gazdáknak
mezőgazdasági eszközöket,
GAZDASSZONYOKNAK
konyha felszereléseket,
Iparosoknak
minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczéi szerszámokat
utóbbiakért minden darab jótállás mellett.
Épület-vállalkozóknak
mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben
Legjutányosabb árak.

148.   100—23.

HIRDETÉSEK

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utcza, 383. sz.), vagy
egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utcza, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a „Debreczen“ nyomda részvénytársaságnál 1891.